

KESKKONNAAMET

Bert Holm
Riigimetsa Majandamise Keskus
bert.holm@rmk.ee

Teie 17.04.2023

Meie 05.05.2023 nr 7-11/23/7752-2

Lähteülesanne (Laidevahe LKA Metsaküla tee) kooskõlastamine

Soovite Keskkonnaameti kooskõlastust lähteülesandele nr 1697 „Laidevahe LKA Metsaküla tee“, millega on kavandatud Saaremaal Metsakülas Laidevahe looduskaitseala 17 maaüksusel (katastritunnus 59201:001:0722) endise kokkuveotee katmine kruusaga, et tagada ligipääs hooldatavatele poollooduslikele kooslustele. Keskkonnaamet on varasemalt seisukoha andnud 11.01.2022 kirjaga nr 7-9/21/26356-2 ja 21.04.2022 kirjaga nr 7-11/22/6522-2.

Lähteülesande kohaselt on kavandatud endiselt väljaveoteelt pealmise kihi eemaldamine ja täitmine kruusaga (kasutatakse alusena geotekstiili) ning vähemalt ühe nõva tegemine (138 m pikkune, osaliselt tee põhjapoolses küljes), et tagada teetammi ja kraavi valli vahele jääva vee ära juhtimine (vastasel juhul hakkab pinnavesi teed lõhkuma). Tee tasapind tõstetakse ümbritsevast pinnasest kõrgemaks ning tee äärde nõvasid ei rajata. Tee ületab kuivenduskraavi, kuhu paigutatakse truup. Vajalik on ka üksikute puude raie kitsastest ja käänukohtadest. Tee kruusakatte laius on 3,5 m. Ehitustegevus toimub vahemikus 01.08 kuni 14.02. Täpsemad detailid on toodud lähteülesandes.

Tee asub Laidevahe looduskaitseala Sandla-Silma sihtkaitsevööndis. Laidevahe looduskaitseala kaitsekorra aluseks on looduskaitseseadus (LKS) ja vastav kaitse-eeskiri¹. Laidevahe looduskaitseala kaitse-eesmärgiks on kaitsta Laidevahe lahte, saarestikku ja jäänukjärvi, rahvusvahelise tähtsusega veelindude rändepeatus-, pesitsus- ja sulgimispaiku, looduslikke ja poollooduslikke kooslusi, kaitsealuseid liike ning nende elupaiku. Sandla-Silma sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on looduslike ja poollooduslike koosluste, kaitstavate liikide ning nende elupaikade kaitse.

Endise kokkuveotee katmist kruusaga tõlgendab Keskkonnaamet uue ehitise püstitamisena ehitusseadustiku § 3 ja 4 tähenduses. LKS § 30 lg 2 p 3 kohaselt on üldnormina sihtkaitsevööndites uute ehitiste püstitamine keelatud. Erandina võib kaitse-eeskirjaga lubada tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamist kaitsealal paikneva kinnistu, kaitseala või riigikaitse tarbeks ja olemasolevate ehitiste hooldustöid (LKS § 30 lg 4 p 6).

Laidevahe looduskaitseala kaitse-eeskirja § 12 p 4 alusel on Laidevahe looduskaitseala sihtkaitsevööndites Keskkonnaameti nõusolekul lubatud kaitsealal asuva kinnistu tarbeks tee ehitamine ning tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala tarbeks.

¹ Vabariigi Valitsuse 20.01.2023 määrus nr 5 „Laidevahe looduskaitseala kaitse-eeskiri“, <https://www.riigiteataja.ee/akt/124012023010>
Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Tulenevalt sellest on Keskkonnaameti hinnangul tee ehitamine põhjendatud ning kooskõlastab lähteülesande kaitse-eeskirja § 12 lg 4 alusel. Keskkonnaamet esitab selleks järgmised selgitused ja tingimused:

1. tee on vajalik kaitse-eesmärkide saavutamiseks. Piirkonnas esinevad poollooduslikud kooslused (puisniidud, liigirikkad madalsood), mille hooldamine sõltub kvaliteetsest ligipääsu teest. Hooldaja sõnul muud ligipääsuteed alale ei ole. Kaitsealal asuvate poollooduslike koosluste hooldamine on vajalik ala kaitse-eesmärkide saavutamiseks ja juurdepääsutee on seetõttu vajalik rajatis. Juurdepääsutee tagab hooldamise jätkusuutlikkuse;
2. piirkonnas esinevad lisaks kaitstavatest kooslustest soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ja vanad laialehised metsad (9020*). Eelduslikult negatiivset mõju nendele kooslustele ei ole. Oluline on jälgida, et tee rajamine ei põhjustaks negatiivset mõju koosluste veerežiimile. Lähteülesande kohaselt on see minimeeritud, kuna tee lõunapoolsele küljele nõva ei rajata ning teetamm takistab pinnavee liikumist põhjapoole olemasolevasse kraavi. Keskkonnaamet lisab kõrvalmärkusena, et tõenäoliselt on pinnavee peamine liikumissuund lõuna- ja idapoole (Oessaare lahe suunas). Teatud määral võib mõju esineda teest põhjapoole jäävale soostuvale metsale. Kui edaspidi selgub, et nõval võib olla negatiivne mõju, siis tuleb rakendada meetmeid, mis seda mõju vähendavad. Tõenäoliselt liigub pinnavesi kraavi ka praegu, kuid nõva võib teatud aastaegadel (suurveeajal) seda liikumist kiirendada;
3. üksikpuude raie mõjude minimeeriseks tuleb kõik raiutavad suuremad saared (läbimõõduga üle 15 cm) jätta metsa alla lamapuiduks;
4. rasketehnikaga sõita vaid tööde alal, et minimeerida pinnasekahjustuste teket ümbritsevatele loodusväärtustele;
5. tööde käigus tekkiv materjal (pinnas, raiejäätmed) alalt eemaldada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Meeli Kesküla

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Allar Liiv 5770 2448

allar.liiv@keskkonnaamet.ee